ହିମାଚଳ ପ୍ରଦେଶ ରାଜ୍ୟ

ବନାମ

ଏସଏଚ. କେଶବ ରାମ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ

ଅକ୍ଟୋବର 4, 1996

[କେ. ରାମସ୍ୱାମୀ ଏବଂ ଜି. ବି. ପଟ୍ଟନାୟକ, ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତିଦ୍ୱୟ]

ସାକ୍ଷ୍ୟ- ଭାରତୀୟ ସାକ୍ଷ୍ୟ ଅଧିନିୟମ, 1872- ଧାରା- ରାଜସ୍ୱ କାଗଜପତ୍ରରେ ପ୍ରବେଶ- ସମ୍ପୃକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ସପକ୍ଷରେ ମାଲିକାନା ସୃଷ୍ଟି କରିପାରିବ କିମ୍ବା ବାଦ୍ କରିପାରିବ- କୁହାଗଲା: ନା

ପ୍ରତିବାଦୀ-ଆବେଦନକାରୀମାନେ ଏକ ମକଦ୍ଦମା ଦାୟର କରିଥିଲେ ଏକ ଘୋଷଣା ପାଇଁ ଯେ ସେମାନେ ମକଦ୍ଦମା ଜମିର ମାଲିକ ଦଖଲଦାର ଅଟନ୍ତି ଏବଂ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ ପ୍ରତିବାଦୀଙ୍କ ଦଖଲରେ ହସ୍ତକ୍ଷେପ ମକଦ୍ଦମାକୁ ବାରଣ କରିବା ପାଇଁ ଅଭିଯୋଗ କରିଥିଲେ ଯେ ବିବାଦୀୟ ଜମି 1950 ରେ ବନ୍ଦୋବସ୍ତ କାଗଜପତ୍ରରେ ରାଜ୍ୟ ନାମରେ ମାଲିକ ଭାବରେ ଲିପିବଦ୍ଧ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ଯେତେବେଳେ ବାଦୀମାନେ ସଂଶୋଧନ ପାଇଁ ଆବେଦନ କରିଥିଲେ, ସେତେବେଳେ ବନ୍ଦୋବସ୍ତ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ଏକ ବିସ୍ତୃତ ଅନୁସନ୍ଧାନ କରିବା ପରେ ସଂଶୋଧନ ପାଇଁ ଏକ ଆଦେଶ ପାରିତ କରିଥିଲେ ଏବଂ ଉକ୍ତ ଆଦେଶ ଅନୁଯାୟୀ ନଥିରେ ଆବଶ୍ୟକ ସଂଶୋଧନ କରାଯାଇଥିଲା । ବିଚାରଣ ନ୍ୟାୟାଳୟ ସହକାରୀ ବନ୍ଦୋବସ୍ତ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପାରିତ ଆଦେଶ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରି ମକଦ୍ଦମାର ଡିକ୍ରି ଦେଇଛନ୍ତି ଏବଂ କହିଛନ୍ତି ଯେ ବିବାଦରେ ଥିବା ଜମିର ମାଲିକ ବାଦୀ ଅଟନ୍ତି । ଆବେଦନରେ, ବିଚାରଣ ନ୍ୟାୟାଳୟର ରାୟ ଏବଂ ଡିକ୍ରି ସୁନିଶ୍ଚିତ ହୋଇଥିଲା । କେବଳ ସହକାରୀ ବନ୍ଦୋବସ୍ତ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଆଦେଶ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରି ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ୱିତୀୟ ଆବେଦନକୁ ଖାରଜ କରିଥିଲେ । ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ରାୟ ବିରୋଧରେ ରାଜ୍ୟ ସରକାର ଏହି ଆବେଦନଟି କରିଥିଲେ ।

ଆବେଦନକାରୀ ଯୁକ୍ତି ବାଢ଼ିଥିଲେ ଯେ ଅଧିକାରର ଅଭିଲେଖରେ ଥିବା ପ୍ରବେଶରେ ସଂଶୋଧନ କରିବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇଥିବା ବନ୍ଦୋବସ୍ତ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଆଦେଶ ନଥିରେ ନାହିଁ ଏବଂ ଅନ୍ତତଃପକ୍ଷେ ଉକ୍ତ ଆଦେଶ ଆଧାରରେ ବିବାଦୀୟ ଜମିରେ ବାଦୀଙ୍କ ଅଧିକାର ଘୋଷଣା କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ କାରଣ ବନ୍ଦୋବସ୍ତ କାଗଜପତ୍ରରେ ଏକ ପ୍ରବେଶ ମାଲିକାନା ସୃଷ୍ଟି କରେ ନାହିଁ କି ବାଦ୍ ଦିଏ ନାହିଁ ଏବଂ ସର୍ବାଧିକ ଏକ ଆନୁମାନିକ ମୂଲ୍ୟ ଅଛି ଯେ ପ୍ରବେଶ କରାଯିବା ତାରିଖରେ ସମ୍ପୃକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତି ଭୂମିର ଦଖଲରେ ଥିଲେ ଏବଂ ତେଣୁ, ସହାୟକ ବନ୍ଦୋବସ୍ତ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଆଦେଶ ଆଧାରରେ ଅଭିଯୋଗକାରୀଙ୍କ ଅଧିକାର ଘୋଷଣା କରିବାରେ ନିମ୍ନ ଅଦାଲତମାନେ ଆଇନର ତ୍ରୁଟି କରିଥିଲେ ।

ପ୍ରତିବାଦୀମାନେ ଯୁକ୍ତି କରିଥିଲେ ଯେ ନଥିରେ ଥିବା ସମସ୍ତ ତଥ୍ୟାବଳୀର ବିଚାର ଉପରେ ନିମ୍ନ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ୱାରା ଅଭିଯୋଗକାରୀଙ୍କ ଅଧିକାର ଘୋଷଣା କରାଯାଇଥିବାରୁ, ଭାରତର ସମ୍ବିଧାନର ଅନୁଚ୍ଛେଦ 136 ଅନୁଯାୟୀ କ୍ଷମତାର ସମାନ ପ୍ରୟୋଗରେ ହସ୍ତକ୍ଷେପ କରିବା ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ପାଇଁ ଉପଯୁକ୍ତ ହେବ ନାହିଁ ।

ବିଚାରରେ ଉଠାଯାଇଥିବା ପ୍ରଶ୍ନଟି ଥିଲା ଯେ କାହାରି ନାମ ଲିପିବଦ୍ଧ କରୁଥିବା ବନ୍ଦୋବସ୍ତ କାଗଜପତ୍ରରେ ପ୍ରବେଶ ସମ୍ପୃକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ସପକ୍ଷରେ ମାଲିକାନା ସ୍ୱତ୍ୱ ସୃଷ୍ଟି କିମ୍ବା ବାଦ୍ ଦେବ କି ।

ଆବେଦନକୁ ଅନୁମତି ଦେଇ, ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ

କହିଲେ: ଆରୋପିତକାରୀଙ୍କ ମକଦ୍ଦମା ଦାୟର କରିବା ପାଇଁ ନିମ୍ନ ଅଦାଲତ ଯେଉଁ ଏକମାତ୍ର ପ୍ରମାଣ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରିଥିଲେ ତାହା ଥିଲା ସହକାରୀ ବନ୍ଦୋବସ୍ତ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦିଆଯାଇଥିବା କଥିତ ଆଦେଶ ଯାହା ଅଧିକାରର ଅଭିଲେଖକୁ ସଂଶୋଧନ କରିବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇଥିଲା । ପ୍ରଶ୍ନରେ ଥିବା ଆଦେଶ ଅଭିଲେଖରେ ନଥିଲା କିନ୍ତୁ ବାଦୀମାନେ ନଥି ଉପରେ ନିର୍ଭର କରିଥିଲେ ଯେଉଁଠାରେ ସଂଶୋଧନ ପ୍ରଭାବ ପକାଇଥିବା ପରି ଜଣାପଡ଼ିଲା । ଏହି ବିବାଦୀୟ ଜମି ମୂଳତଃ କେଓନଥଲର ରାଜା ସାହେବଙ୍କ ନାମରେ ଲିପିବଦ୍ଧ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ତା'ପରେ ସେହି ବର୍ଷ 1949-50 ରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇଥିବା ଅଧିକାରର ଅଭିଲେଖରେ ରାଜ୍ୟକୁ ଭୂମିର ମାଲିକ ବୋଲି ଲିପିବଦ୍ଧ କରାଯାଇଥିଲା । ଅଭିଯୋଗକାରୀଙ୍କ ସପକ୍ଷରେ ଆବଶ୍ୟକ ସଂଶୋଧନ କରିବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇଥିବା ସହକାରୀ ବନ୍ଦୋବସ୍ତ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଆଦେଶର ଅନୁପସ୍ଥିତିରେ, କେଉଁ ଆଧାରରେ ଉପରୋକ୍ତ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦିଆଯାଇଥିଲା ତାହା କଳ୍ପନା କରିବା ସମ୍ଭବ ନଥିଲା । କିନ୍ତୁ ଯାହା ବି ହେଉ, ରାଜସ୍ୱ କାଗଜପତ୍ରରେ ଏପରି ଏକ ପ୍ରବେଶ କୌଣସି କଳ୍ପନା ଦ୍ୱାରା ବାଦୀଙ୍କ ସପକ୍ଷରେ ମାଲିକାନା ଘୋଷଣାକୁ ଆଧାର ଗଠନ କରିପାରିବ ନାହିଁ । ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଦସ୍ତାବିଜ ଅଛି କି ଯାହା ଆଧାରରେ ବାଦୀମାନେ ବିବାଦୀୟ ଜମି ଉପରେ ମାଲିକାନା ଦାବି କରିପାରିବେ, ବାଦୀ-ପ୍ରତିବାଦୀମାନେ ସହକାରୀ ବନ୍ଦୋବସ୍ତ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଆଦେଶ ଅନୁଯାୟୀ ନଥିରେ କରାଯାଇଥିବା କଥିତ ସଂଶୋଧନ ବ୍ୟତୀତ କୌଣସି ଆଦେଶ ଦଲିଲରେ ଦର୍ଶାଇ ପାରିନଥିଲେ । ସଂଶୋଧନର ଉପରୋକ୍ତ ଆଦେଶ ଏବଂ ରାଜସ୍ୱ କାଗଜପତ୍ରରେ ଫଳସ୍ୱରୂପ ପ୍ରବେଶ ଆଧାରରେ ବାଦୀଙ୍କ ଅଧିକାର ଘୋଷଣା କରିବାକୁ ନିମ୍ନ ଅଦାଲତମାନେ ଆଇନର ଗୁରୁତର ତ୍ରୁଟି କରିଥିଲେ ।

ଦେୱାନୀ ଆବେଦନ ଅଧିକାରିତା: ଦେୱାନୀ ଆବେଦନ ନମ୍ବର 12852/1996

ଆର.ଏସ.ଏ. ସଂଖ୍ୟା 122/1986 ରେ ହିମାଚଳ ପ୍ରଦେଶ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର ତା 4.5.94 ରିଖ ରାୟ ତଥା ଆଦେଶରୁ ।

ଆବେଦନକାରୀ ପକ୍ଷରୁ ଟି. ଶ୍ରୀଧରନ ଏବଂ ଅନୀଲ ନାଗ ।

ପ୍ରତିବାଦୀମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଦେବେନ୍ଦ୍ର ସିଂହ ।

ନ୍ୟାୟାଳୟର ରାୟ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ,

ପଟ୍ଟନାୟକ, ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି । ଅନୁମତି ମଞ୍ଜୁର କରାଗଲା ।

ଆର.ଏସ.ଏ. ସଂଖ୍ୟା 122/86 ରେ ହିମାଚଳ ପ୍ରଦେଶ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର ତା 4.5.1994 ରିଖର ରାୟ ବିରୁଦ୍ଧରେ ହିମାଚଳ ପ୍ରଦେଶ ରାଜ୍ୟ ଏହି ଆବେଦନକୁ ଚୟନ କରିଛି ।

ଚାକ ଡାକାନାରେ ଅବସ୍ଥିତ ଖସଡ଼ା ସଂଖ୍ୟା 153/1ରେ ଥିବା 30 ବିଘା ଏବଂ 18 ବିଶ୍ୱା ପରିମାପକ ଜମିର ମାଲିକ ସେମାନେ ବୋଲି ଘୋଷଣା କରିବାକୁ ଏବଂ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ ପ୍ରତିବାଦୀମାନଙ୍କ ଦଖଲରେ ହସ୍ତକ୍ଷେପକୁ ବାରଣ କରିବା ପାଇଁ ପ୍ରତିବାଦୀମାନେ ମକଦ୍ଦମା ଦାୟର କରିଥିଲେ । ଅର୍ଜିରେ ଅଭିଯୋଗ କରାଯାଇଥିଲା ଯେ ବିବାଦୀୟ ଜମିର ମାଲିକ ଭାବରେ ରାଜ୍ୟର ନାମ 1950 ରେ ବନ୍ଦୋବସ୍ତ କାଗଜପତ୍ରରେ ଲିପିବଦ୍ଧ ହୋଇଥିଲା । ଯେତେବେଳେ ବାଦୀମାନେ ଏହି ବିଷୟରେ ଜାଣିବାକୁ ପାଇଲେ, ସଂଶୋଧନ ପାଇଁ ଏକ ଆବେଦନ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଏକ ବିସ୍ତୃତ ତଦନ୍ତ କରିବା ପରେ ବନ୍ଦୋବସ୍ତ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ସଂଶୋଧନ ପାଇଁ ଏକ ଆଦେଶ ପାରିତ କରିଥିଲେ ଏବଂ ଉକ୍ତ ଆଦେଶ ଅନୁଯାୟୀ ନଥିରେ ଆବଶ୍ୟକ ସଂଶୋଧନ କରାଯାଇଥିଲା । ତେଣୁ ବାଦୀମାନେ ହିମାଚଳ ପ୍ରଦେଶ ଜମି ରାଜସ୍ୱ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 37 ଅଧୀନରେ ଏକ ଆବେଦନ ଦାଖଲ କରିଥିଲେ କିନ୍ତୁ ସହକାରୀ ଜିଲ୍ଲାପାଳ ଏହି ମାମଲାର ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେଇ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇଥିଲେ ଯେ ଏହି ମାମଲା ଦେୱାନୀ ନ୍ୟାୟାଳୟକୁ ପଠାଯିବା ଉଚିତ ଏବଂ ତେଣୁ ବାଦୀମାନେ ଆଶ୍ୱସ୍ତି ପାଇଁ ମକଦ୍ଦମା ଦାୟର କରିଥିଲେ ଯେପରି ପୂର୍ବରୁ କୁହାଯାଇଛି । ଅର୍ଜିରେ କରାଯାଇଥିବା ଅଭିଯୋଗକୁ ଅସ୍ୱୀକାର କରି ରାଜ୍ୟ ଏହି ମକଦ୍ଦମାର ବିରୋଧ କରିଥିଲା । ଲିଖିତ ବିବୃତିରେ ଏହା ମଧ୍ୟ ଦର୍ଶାଯାଇଥିଲା ଯେ ଏହି ଜମି ପ୍ରଥମେ କେଓନଥାଲ ରାଜା ସାହେବଙ୍କ ନାମରେ ଲିପିବଦ୍ଧ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ମଧ୍ୟସ୍ଥି ସ୍ୱାର୍ଥ ଉଚ୍ଛେଦ ହେବା ପରେ ରାଜ୍ୟ ଜମିର ମାଲିକ ହୋଇଥିଲା । ରାଜସ୍ୱ କାଗଜପତ୍ରରେ ରାଜ୍ୟକୁ ମାଲିକ ଭାବେ ଲିପିବଦ୍ଧ କରାଯାଇଥିଲା । ସହକାରୀ ବନ୍ଦୋବସ୍ତ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ତଥାକଥିତ ଆଦେଶ ଯାହା ଉପରେ ବାଦୀମାନେ ନିର୍ଭର କରିଥିଲେ, ବାଦୀଙ୍କୁ କୌଣସି ଅଧିକାର ପ୍ରଦାନ କରିବ ନାହିଁ । ପ୍ରତିବାଦୀ-ରାଜ୍ୟ ଅନୁଯାୟୀ, ବିବାଦୀୟ ଜମି ମୂଳତଃ କେଓନ୍ଥାଲର ରାଜା ସାହେବଙ୍କ ନାମରେ ଲିପିବଦ୍ଧ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ତା'ପରେ 1949-50 ବର୍ଷରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇଥିବା ଅଧିକାରର ଅଭିଲେଖରେ ରାଜ୍ୟକୁ ଜମିର ମାଲିକ ବୋଲି ଲିପିବଦ୍ଧ କରାଯାଇଥିଲା, ତେଣୁ ମକଦ୍ଦମା ଆଇନ ଅନୁଯାୟୀ ଖାରଜଯୋଗ୍ୟ । ମାନ୍ୟବର ଉପ ବିଚାରପତି, ପ୍ରଥମ ଶ୍ରେଣୀ, ଥିଓଗ, ସିମଲା ଜିଲ୍ଲା, ତେବେ ସେ ଯାହା ହେଉ, ସହକାରୀ ବନ୍ଦୋବସ୍ତ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପାରିତ ଆଦେଶ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରି କହିଥିଲେ ଯେ ବିବାଦୀୟ ଜମିର ମାଲିକ ବାଦୀ ଅଟନ୍ତି ଏବଂ ସେଥିପାଇଁ ମକଦ୍ଦମା ଡିକ୍ରି କରିଥିଲେ । ରାଜ୍ୟ ଏହି ମାମଲାକୁ ଆବେଦନରେ

ନେଇଥିଲା ଏବଂ ନିମ୍ନ ବିଚାରଣ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏହି ଉପସଂହାରରେ ପହଞ୍ଚିଥିଲେ ଯେ 1949-50 ବର୍ଷର ରାଜସ୍ୱ ନଥିରେ ରାଜ୍ୟକୁ ମାଲିକ ଦର୍ଶାଇବା ଏକ ତ୍ରୁଟି ଥିଲା ଏବଂ ବିଚାରଣ ନ୍ୟାୟାଳୟ ବାଦୀଙ୍କୁ ବିବାଦୀୟ ଜମିର ମାଲିକ ବୋଲି ଯଥାର୍ଥ ରୂପେ ରାୟ ଦେଇଥିଲେ । ଏହି ଉପସଂହାର ସହିତ, ବିଚାରଣ ନ୍ୟାୟାଳୟର ରାୟ ଏବଂ ଡିକ୍ରି ସୁନିଶ୍ଚିତ ହୋଇଛି ଏବଂ ରାଜ୍ୟର ଆବେଦନ ଖାରଜ ହୋଇଛି, ଦ୍ୱିତୀୟ ଆବେଦନରେ ଏହି ମାମଲା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟକୁ ନିଆଯାଇଛି । ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର ମାନ୍ୟବର ଏକକ ବିଚାରପତି ଆକ୍ଷେପିତ ରାୟ ଦ୍ୱାରା ଦ୍ୱିତୀୟ ଆବେଦନକୁ କେବଳ ସହକାରୀ ବନ୍ଦୋବସ୍ତ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଆଦେଶ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରି ଖାରଜ କରିଦେଇଥିଲେ ଏବଂ ତେଣୁକରି ବର୍ତ୍ତମାନର ଆବେଦନଟି ।

ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ ହାଜର ହୋଇଥିବା ଶ୍ରୀମାନ ଓକିଲ ଯୁକ୍ତି ବାଢ଼ିଛନ୍ତି ଯେ ଅଧିକାରର ଅଭିଲେଖରେ ଥିବା ପ୍ରବେଶରେ ସଂଶୋଧନ କରିବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇଥିବା ବନ୍ଦୋବସ୍ତ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଆଦେଶ ଅଭିଲେଖରେ ନାହିଁ ଏବଂ କୌଣସି ପ୍ରକାରେ ଉକ୍ତ ଆଦେଶ ଆଧାରରେ ବିବାଦୀୟ ଜମି ଉପରେ ବାଦୀଙ୍କ ଅଧିକାର ଘୋଷଣା କରାଯାଇ ପାରିବ ନାହିଁ କାରଣ ବନ୍ଦୋବସ୍ତ କାଗଜପତ୍ରରେ ଏକ ପ୍ରବେଶ ମାଲିକାନା ସୃଷ୍ଟି କରେ ନାହିଁ କିମ୍ବା ବାଦ୍ ଦିଏ ନାହିଁ ଏବଂ ସର୍ବାଧିକ ଏକ ଆନୁମାନିକ ସତ୍ୟତା ଅଛି ଯେ ପ୍ରବେଶ କରାଯିବା ତାରିଖରେ ସମ୍ପୃକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତି ଜମିର ଦଖଲରେ ଥିଲେ । ତଦନୁସାରେ ଏହା ଯୁକ୍ତି କରାଯାଇଛି ଯେ ସହାୟକ ବନ୍ଦୋବସ୍ତ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଉପରୋକ୍ତ ଆଦେଶ ଆଧାରରେ ବାଦୀଙ୍କ ଅଧିକାର ଘୋଷଣା କରିବାରେ ନିମ୍ନ ଅଦାଲତମାନେ ଆଇନର ତ୍ରୁଟି କରିଛନ୍ତି । ଅନ୍ୟପକ୍ଷରେ ପ୍ରତିବାଦୀମାନଙ୍କର ଶ୍ରୀମାନ ଓକିଲ ଯୁକ୍ତି ବାଢ଼ିଥିଲେ ଯେ ଅଭିଲେଖରେ ଥିବା ସମସ୍ତ ତଥ୍ୟାବଳୀର ବିଚାର ଉପରେ ନିମ୍ନ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ୱାରା ବାଦୀଙ୍କ ଅଧିକାର ଘୋଷଣା କରାଯାଇଥିବାରୁ, ଭାରତୀୟ ସମ୍ବିଧାନର ଅନୁଚ୍ଛେଦ 136 ଅନୁଯାୟୀ କ୍ଷମତାର ପ୍ରୟୋଗରେ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ହସ୍ତକ୍ଷେପ କରିବା ଉଚିତ ହେବ ନାହିଁ ।

ପ୍ରତିଦ୍ୱନ୍ଦ୍ୱୀମୂଳକ ଯୁକ୍ତିସମୂହକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି, ବିଚାର ପାଇଁ ଉଠୁଥିବା ପ୍ରଶ୍ନ ଏହିକି ଯେ ବାଦୀମାନେ ସେମାନଙ୍କର ମାଲିକାନା ସ୍ୱତ୍ୱ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରିବାକୁ ସକ୍ଷମ ହୋଇଛନ୍ତି କି ଏବଂ ନିମ୍ନ ଅଦାଲତମାନେ ବାଦୀଙ୍କ ମାଲିକାନା ଘୋଷଣା କରିବାକୁ ନ୍ୟାୟସଙ୍ଗତ ଥିଲେ । ଯେପରି ପୂର୍ବରୁ କୁହାଯାଇଛି ଯେ ବାଦୀମାନଙ୍କ ମକଦ୍ଦମାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେବା ପାଇଁ ନିମ୍ନ ଅଦାଲତ ଯେଉଁ ପ୍ରମାଣ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରିଥିଲେ ତାହା ଏହିକି ଯେ ସହକାରୀ ବନ୍ଦୋବସ୍ତ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦିଆଯାଇଥିବା କଥିତ ଆଦେଶ ଯାହା ଅଧିକାରର ଅଭିଲେଖକୁ ସଂଶୋଧନ କରିବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇଛି । ପ୍ରଶ୍ନରେ ଥିବା ଆଦେଶ ଅଭିଲେଖରେ ନାହିଁ କିନ୍ତୁ ବାଦୀମାନେ ନଥି ଉପରେ ନିର୍ଭର କରିଥିଲେ ଯେଉଁଠାରେ ସଂଶୋଧନ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହୋଇଥିବା ପରି ଜଣାପଡ଼େ । ତେଣୁ, ପ୍ରଶ୍ନ ଉଠୁଛି ଯେ କାହାରି ନାମ ଲିପିବଦ୍ଧ କରୁଥିବା ବନ୍ଦୋବସ୍ତ କାଗଜପତ୍ରରେ ପ୍ରବେଶ ସମ୍ପୃକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ସପକ୍ଷରେ ମାଲିକାନା ସୃଷ୍ଟି କରିବ ଅବା ବାଦ୍ ଦେବ କି ? ଏହା ଦେଖିବାକୁ ମିଳୁଛି ଯେ ବିବାଦୀୟ ଜମି ମୂଳତଃ କେଓନଥାଲ୍ ରାଜା ସାହେବଙ୍କ ନାମରେ ଲିପିବଦ୍ଧ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ତା'ପରେ ସେହି ବର୍ଷ 1949-50 ରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇଥିବା ଅଧିକାରର

ଅଭିଲେଖରେ ରାଜ୍ୟକୁ ଭୂମିର ମାଲିକ ବୋଲି ଲିପିବଦ୍ଧ କରାଯାଇଥିଲା । ବାଦୀଙ୍କ ସପକ୍ଷରେ ଆବଶ୍ୟକ ସଂଶୋଧନ କରିବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇଥିବା ସହକାରୀ ବନ୍ଦୋବସ୍ତ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଆଦେଶର ଅନୁପସ୍ଥିତିରେ, କେଉଁ ଆଧାରରେ ଉପରୋକ୍ତ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦିଆଯାଇଥିଲା ତାହା କଳ୍ପନା କରିବା ସମ୍ଭବ ନୁହେଁ । କିନ୍ତୁ ଅନ୍ତତଃପକ୍ଷେ ରାଜସ୍ୱ କାଗଜପତ୍ରରେ ଏପରି ପ୍ରବେଶ କଳ୍ପନାରେ ସୁଦ୍ଧା ବାଦୀଙ୍କ ସପକ୍ଷରେ ମାଲିକାନା ଘୋଷଣାକୁ ଆଧାର ଗଠନ କରିପାରିବ ନାହିଁ । ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଦସ୍ତାବିଜ ଅଛି କି ଯାହା ଆଧାରରେ ବାଦୀମାନେ ବିବାଦୀୟ ଜମି ଉପରେ ମାଲିକାନା ଦାବି କରିପାରିବେ, ବାଦୀ-ପ୍ରତିବାଦୀମାନଙ୍କ ଶ୍ରୀମାନ ଓକିଲ ସହକାରୀ ବନ୍ଦୋବସ୍ତ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଆଦେଶ ଅନୁଯାୟୀ ନଥିରେ କରାଯାଇଥିବା କଥିତ ସଂଶୋଧନ ବ୍ୟତୀତ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଦଲିଲକୁ ଦର୍ଶାଇ ପାରିନଥିଲେ । ଆମ୍ଭ ମତରେ ନିମ୍ନ ଅଦାଲତମାନେ ଉପରୋକ୍ତ ସଂଶୋଧନ ଆଦେଶ ଏବଂ ରାଜସ୍ୱ କାଗଜପତ୍ରରେ ଫଳସ୍ୱରୂପ ପ୍ରବେଶ ଆଧାରରେ ବାଦୀଙ୍କ ଅଧିକାର ଘୋଷଣା କରିବାକୁ ଆଇନର ଗୁରୁତର ତ୍ରୁଟି କରିଛନ୍ତି । ଏହି ପରିସ୍ଥିତିରେ, ଆବେଦନକୁ ଡିକ୍ରି ଦିଆଯାଉଛି ଏବଂ ସମସ୍ତ ତିନୋଟି ବିଚାର ମଞ୍ଚରେ ପାରିତ ରାୟ ଏବଂ ଡିକ୍ରିକୁ ରଦ୍ଦ କରାଯାଉଛି । ବାଦୀଙ୍କ ମକଦ୍ଦମା ଖାରଜ ହୋଇଛି । ଖର୍ଚ୍ଚ ବିଷୟରେ କୌଣସି ଆଦେଶ ରହିବ ନାହିଁ ।

ଆର.ଏ.

ଆବେଦନକୁ ମଞ୍ଜୁରୀ ଦିଆଯାଉଛି ।

ଅସ୍ୱୀକରଣ

"ଉପଭାଷାରେ ଅନୁବାଦିତ ରାୟ କେବଳ ମୋକଦ୍ଦମାରେ ପକ୍ଷଭୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ସୀମିତ ବ୍ୟବହାର ଏବଂ ତାଙ୍କ ଆଂଚଳିକ ଭାଷାରେ ବୋଧଗମ୍ୟ ହେବା ନିମନ୍ତେ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଏବଂ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ଏହା ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇନପାରେ । ସମସ୍ତ ବ୍ୟାବହାରିକ ଏବଂ ସରକାରୀ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ରାୟର ଇଂରାଜୀ ସଂସ୍କରଣଟି ପ୍ରାମାଣିକ ବିବେଚିତ ହେବ ଏବଂ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ୱୟନ ଏବଂ ନିଷ୍ପାଦନ ନିମନ୍ତେ ଏହା ଉପଯୁକ୍ତ ବିବେଚିତ ହେବ ।"

ଅନୁବାଦିକା : ଶ୍ରୀମତୀ ଜୟା ମୁଖାର୍ଜୀ,
ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ, କଟକ